

Predlogi OPO k uradniškemu zakonu.

Ker je revizija uradniškega zakona že par let na dnevnem redu, je OPO stavila različnim vladam že mnogo predlogov, v katerem pravou si želi njeno članstvo revizijo uradniškega zakona. Svoičas je izdelala že obširne izpreminjevalne predloge, ki so šli na mesta, katera jih danes lahko upoštevajo, če jih je volja. Zdaj je postalo to vprašanje najbolj aktualno, ker obeta vlada novi uradniški zakon že z novim proračunskim letom.

Zato je OPO sestavila še enkrat izvleček najglavnejših zahtev ter jih v obliki nekake razprave predložila v Beograd. Sestavek naše organizacije se glasi:

I.

Po časopisnih vesteh je v intencijah kraljevske vlade, da se izdela sodoben in popolnoma moderen uradniški zakon. Če res postoje take namere, potem bi moral priti v zakon temeljni princip sodobnih in modernih uradniških zakonov, to je: možnost sodelovanja in odločanja strokovnih organizacij odnoso zastopnikov osebja v vseh personalnih in disciplinskih, kakor sploh v vseh vprašanjih, katera se nanašajo na državne uslužbenke. Potemtakem bi bilo treba v samem zakonu določiti tako zvane personalne zastope pri vseh centralnih in njim podrejenih oblastvih. V teh personalnih zastopih bi imeli pravico legalnega sodelovanja in odločevanja tudi zastopniki osebja, katere bi ono delegiralo v zastope po svojih strokovnih organizacijah.

II.

1. Pravice, pridobljene s sedanjim zakonom, se morajo brezpogojno ovarovati. Zato je potrebno, da se pokloni posebna pažnja prevedbi iz sedanjega na novi zakon, da bi se preprečila izvestna prizadevanja, da naj se prevedejo p. t. t. uslužbenci na novi zakon po stantiu izpred l. 1923, to je po sami šolski izobrazbi in ne glede na strokovno izobrazbo, s čimer bi bile v nevarnosti pravice, ki so jih dosegli p. t. t. uslužbenci s prevedbo na sedanji zakon. Zato se morajo pri prevajanju s sedanjega zakona na novi zakon jemati za podlago pravice in položaji, pridobljeni po sedanjem zakonu.

2. Pri izdelavi novega zakona naj se daje strokovni izobrazbi prednost pred formalno šolsko izobrazbo. Potemtakem naj se merodajne za doseganje položajev in razporejanje po kategorijah v prvi vrsti strokovne šole.

3. Vsi položaji v p. t. t. stroki, od najnižjih pa vse do najvišjih, morajo biti pristopni samo ljudem iz stroke, t. j. osebam, ki so v teku let prešle vse faze dela in upravljanja v stroki, ker je samo na ta način zagotovljen široki soliden napredek. Stroka, natrpna posebno v vodstvu uprave z ljudmi šolske učenosti, znanja in naukov, ki niso bistveni za stroko, pa da so še toliko izpopolnjeni v kateremkoli pravcu splošne ali specialne znanosti, je vedno izpostavljena nevarnosti škodljivih in nestrokovnih eksperimentov. Popolnoma strokovine ljudi morejo dati samo dolgoletno praktično delo v vseh panogah stroke in pa strokovne šole. Zato je potrebno in v interesu napredka stroke, da se naraščaj stroke ne rekrutira od ljudi skopega splošno-šolskega znanja, katero stroki nikdar ne bo od koristi, marveč da se šele v

stroki vzgoji enako obrazovan naraščaj na osnovi primerne šolske izobrazbe. Za izpopolnjevanje in rafiniranje strokovnega znanja naj se osnujejo strokovne šole, in to srednje strokovne šole, ki bi dajale stroki enako izoblikovano osebje (sedanji uradniki II. kategorije), in višjo šolo (p. t. t. akademijo), v kateri bi se izobraževali odlični uradniki za vodstvo stroke na višjih, delikatnejših položajih in mestih in katera bi dajala najboljšim gojenem strokovno kvalifikacijo za doseganje najvišjih in vodilnih položajev v stroki. Za administrativno službo na manj važnih mestih in za pomožno manipulativno službo naj se uporabljajo uradniki sedanje III. kategorije po splošnih pogojih uradniškega zakona. Sedanji zvaniki naj se rekrutirajo iz staleža služiteljev, katere naj bi se sprejemalo v službovanje po običih določilih uradniškega zakona. Pri rekrutiranju naraščaja naj se sprejemajo v prvi vrsti otroci p. t. t. uslužbencev in otroci ostalih državnih uslužbencev.

4. Vsem p. t. t. uslužbencem mora biti po odrejeni službeni dobi v eni kategoriji in po položitvi strokovnega izpita odnoso absolviranju strokovne šole omogočen prehod v višjo kategorijo, če imajo izobrazbo in kvalifikacijo za kategorijo, v katero so bili sprejeti in razvrščeni pri vstopu v p. t. t. službo, in sicer: služiteljem v kategorijo zvanikov po 5 letih dovoljnega službovanja in položenem strokovnem izpitu; zvanikom v III. kategorijo po 12 letih dovoljne službe in položenem strokovnem izpitu; uradnikom III. kategorije v II. kategorijo po 12 letih dovoljnega službovanja in absolvirani srednji strokovni šoli, uradnikom II. kategorije v I. kategorijo po 12 letih dovoljnega službovanja in absolvirani višji strokovni šoli (p. t. t. akademiji).

5. Vse pošte naj se poddržavijo, pogodbeni poštarji pa prevedejo v red državnih uslužbencev, in sicer v III. kategorijo, če so napravili izpite, ki so s pravilnikom o pogodbenih poštah predpisani za pog. poštarje.

6. P. t. t. stroka se mora zaradi značaja svoje službe v novem uradniškem zakonu drugače tretirati kakor ostale stroke v državni upravi. Predvsem je potrebno, da se za p. t. t. uslužbenke zmanjša službena doba na 30 let, a da se pri ambulanci in pri telefonu računa eno leto službe za poldrugo leto.

7. Z zakonom se mora zagotoviti 8 urni delovni čas, prekournno delo in nočna služba pa naj se honorirajo s 50 odst. poviškom od rednih prejemkov, kakor je to uvedeno v nekaterih drugih naprednih državah. Po opravljeni celonočni službi mora imeti uslužbenec vsaj 24 ur odmora.

8. Napredovanja p. t. t. uslužbencev naj se vrše avtomatski v vseh položajih, tako da lahko doseže vsak p. t. t. uslužbenec po odrejenem maksimumu službene dobe vse stopnje odnoso skupine v kategoriji, kateri pripada, pa naj bi bil princip kategoriziranja po novem uradniškem zakonu kakršenkoli.

III.

1. P. t. t. uslužbenci pričakujejo predvsem in v prvi vrsti zadostno materialno izboljšanje njihovega življenjskega stanja. Doseči

eksistenčni minimum, ki bi popolnoma osiguraval p. t. t. uslužbenke in jim nudil možnost dostojnega življenja, mora biti glavna naloga novega zakona, ker bo drugače vsaka revizija sedanjega zakona zgrešila svoj cilj.

2. Šefom, upravnikom in predstojnikom pošt, telegrafov in telefonov, ki nosijo odgovornost za točno in brezhibno opravljanje vseh p. t. t. poslov v njih uradih, kakor tudi za njim zaupane dolžnosti in odgovornost, se morajo dajati funkcijske doklade.

3. Prejemke p. t. t. uslužbencev je treba v posameznih kategorijah sorazmerno izenačiti, ker so po sedanjem zakonu v položajnih plačah med posameznimi kategorijami preveč velike in neupravičene razlike.

4. Poročene uslužbenke naj se glede prejemkov izenačijo z neporočenimi uslužbenkami, ker ni z ničimer opravičeno, da one kot žene in matere prejemaajo za enako delo manjše plače, kakor njihove neporočene tovarišice.

5. Pravica do brezplačnega zdravljenja v določenih razredih vseh državnih in samoupravnih bolnic se mora brezpogojno ohraniti, poleg tega pa naj se zgrade za bolne p. t. t. uslužbenke sanatoriji in okrevališča.

6. Če imajo p. t. t. uslužbenke svoje bolniške fondne ali druge dobrodelne in socialne ustanove, naj dobivajo iz državnega proračuna letno podporo.

7. Državni zdravniki naj izdajajo p. t. t. uslužbencem zdravniška izpričevala (potrdila o boleznih) brezplačno.

8. Po smrti aktivnega ali upokojenega p. t. t. uslužbenca naj se izplača na ime pogrebne posmrtnine v znesku trimesečnih prejemkov in vseh doklad umrlega uslužbenca.

IV.

1. Vsa služba, ki so jo navršili p. t. t. uslužbenke v začasnem ali pogodbenem svojstvu, nadalje službena doba pred 21. letom starosti, kakor sploh vsaka služba v p. t. t. stroki naj se računa v pokojnino in napredovanje, čim je zadobil uslužbenec stalnost v kaki kategoriji. Stalnost se dobi po 3 letnem začasnem službovanju.

2. Da se ohranijo pridobljene pravice v pogledu priznanja in računanja vojaške službene dobe v mirnem in vojnem času.

V.

1. Po enoletnem bolovanju naj se p. t. t. uslužbenec upokoji najprej začasno; če pa v 5 letih ne ozdravi, naj se stalno upokoji.

2. Upokojenim p. t. t. uslužbencem grede aktivni prejemki do konca meseca, v katerem mu je bil izročen dekret o upokojitvi, a v naslednjem mesecu se mu takoj, avtomatski začne izplačevati pokojnina.

3. Vsem upokojencem p. t. t. stroke naj se prevedejo pokojnine po novem zakonu.

VI.

Z novim zakonom naj s striktno določi, da se mora predložiti za p. t. t. stroko in njeno osebje specialna uredba, ki bo imela moč zakona.

Prva in glavna zapoved.

Lastne koristi je treba podrediti interesom skupnosti. Namen organizacijske discipline temelji na Fayolu na podrejenosti lastnih interesov s splošnim interesom. Potemtakem ne smemo interese enega člana ali njegove skupine bolj upoštevati kakor interese skupnosti; interes cele družine je vsekako več kakor interes enega člana. Interes organizacije mora biti nad interesom enega člana ali njegove skupine. Disciplina omogoča vsakemu članu ali njegovi skupini, da skupno odloča o interesu organizacije. Kdor ne priznava občanskopravne vrednosti stanovske organizacije, greši tako, kakor tisti, ki je proti potrebam družine! Kdor je stanovski pripadnik, pa ni discipliniran član stanovske organizacije, je podoben družinskemu članu, ki drži križem roke ter živi na stroške ostalih družinskih članov.

Kdaj in kakšen poštni dom naj postavimo?

Kakšen naj bode poštni dom, o tem razpravljati je še mnogo prezgodaj. Kakšen kapital bomo imeli za zgraditev tega doma, tak pa bode. Da bi se pa jemalo tako ogromno posojilo za zidavo, je pa treba prej malo premisliti, se bode li obrestovala ta vsota in kje se najde kritje.

Ozrmo se malo po različnih društvenih domovih, v katerem položaju so. In tam so se darovale bolj ogromne vsote in so bili zveni ljudje, ki imajo več denarja kakor mi. Vsi brez izjeme so v škripcih in iščejo izhoda iz neprijetne zagate. Je treba malo več pomisliti v prihodnost in prej preiskati vzroke, zakaj slični domovi ne uspevajo, če so zidani z dolgovi.

Pri vseh domovih se opaža to, da ko je sezidano, odpadejo vsi prostovoljni prispevki, češ: stavba je gotova, sedaj naj pa uprava skrbi za nadaljnje kritje. In od kje naj se vzame to kritje? Restavracija — ta ne bode uspevala, kakor ne uspeva v nobenem sličnem domu. Ravno tako kavarna ne. Boljše restavracije, kjer ni hotela zraven, večinoma ne gredo pošteno izpod rok, ako ni gostilničar sam gospodar hiše in lahko za dobre pijače nekaj riskira. Dandanes ljudje ne posečajo več gostilne iz idealizma, če je tam slabo vino na razpolago. Da bi se pa naredila kaka botega z lastnimi vinogradi, je pa že a priori neumestno. Najemniki gostiln niso premožni,

a za dobro vino in jedačo je pa treba denarja. O kavarni pa še govoriti ni potreba, da bi v tem kraju mogla eksistirati. Za zadnje pijačke so druge kavarne na razpolago.

Najemnina bode malo nesla. Če bodo, recimo, štiri dvosobna stanovanja in par sob na razpolago, to še za popravila ne bode zadosti. Da pa ne bode treba najmanj deset let nikakega popravila, to pa more pričakovati samo, kdor se na to ne razume. Lastnik hiše skrbno pazi na snažnost in red ter čuva, da se kaj ne skvari, kar mora takoj popraviti; ne pa kak dom, kjer je navadno dosti gospodarjev, ki so grozno pametni, a zanemarjajo poslopje do skrajnosti, tako da je na vse zadnje že najemnina premala za taka popravila. Dnevno so potrebna popravila pri takem poslopiju. Če se pa ne pazi na vsako najmanjšo popravilo, potem je že izgubljena igra. Druga društva, ki bodo imela notri stanovanje oziroma pisarne ali delavnice, pa tudi ne bodo zmogla visokih najemnin. Za ta društva morajo biti poceni prostori, ker drugače bodo iskali za svoje kritje dohodkov pri članih ali dražjih izdelkih. To pa ni namen poštnega doma.

Če hočejo odgovorni činitelji prevzeti nase to odgovornost in bi se eventualno ne bali ogorčenja članov in da ne bi položili svojih funkcij pri eventualnem neuspehu ter vztrajali do kraja s svojo odgovornostjo, potem naj se poštni dom zida — drugače pa ne.

M. L.

Spomenica Saveza.

Savez p. t. t. uslužbencev v Beogradu je poslal članom komisije za revizijo uradniškega zakona, gradbenemu ministru, pomočniku gradbenega ministra in ministru pravde dne 25. februarja t. l. naslednjo vlogo:

Poštno-telegrafsko-telefonska stroka je prvi društveni pojav in najvitalnejša družabna potreba. Nameščenci te ustanove so skoncentrirali vso svojo pažnjo in delavnost na prospek p. t. t. stroke. Nesporno je dejstvo, da ima ta ustanova odločujoč vpliv v vseh okolnostih državnega življenja in v vseh kulturno-ekonomsko-socialnih poslih, tako da ni javnega pojava, pri katerem bi p. t. t. stroka s celokupnim osebjem ne sodelovala v tej ali oni obliki.

Osobje te stroke je dalo tako v mirnem ko v vojnem času mnogo dokazov, da je bilo vedno na mestu pri vršenju svojega do potenkosti delikatnega in težkega poklica. Njegova služba je izvzeta in se ne da primerjati z ostalimi panogami državne službe po svoji natančnosti, važnosti, poverljivosti, obsežnosti, nepretganosti, neodložljivosti,

preobremenjenosti in prenapornosti telesne in duševne sile. Zato pa tudi p. t. t. uslužbenstvo najhitrejšo izumira.

Kljub vsemu temu vrši strokovno delovno osebje svojo dolžnost pod najtežimi okolnostmi; vspricho pomamikanja je v neprestanem boju: ali ostati pošten in lačen, ali pa se nasititi na račun nepoštenosti. Saj je že to dokaz brezprimerne požrtvovalnosti, da vsak p. t. t. uslužbenec brez sebičnosti in brez krika perfektno vrši svojo dolžnost, a to s trajnim prepričanjem, da pride dan, ko prejme priznanje in plačilo za svoje delo, prepolno odgovornosti, za delo, ki je nad vsakim drugim delom. Zahitevamo:

Priznanje pravice poštno-telegrafsko-telefonskih in tehničnih uslužbencev na polno pokojnino po navršenih 25 do 30 letih službe, kakor je to pri naših železničarjih!

Priznanje pravice strokovnim uslužbencem na vse položaje v stroki!

Priznanje pravice na avtomatska napredovanja!

Priznanje pravice na specialne nagrade za nočno in prekournno delo!

Priznanje zakonitega letnega dopusta!

Priznanje vseh pridobljenih pravic s pogledom na naše narodno edinstvo in prejšnjega heterogenega zakonodavstva!

Priznanje edine strokovne poštno-telegrafске šole in strokovnega izpita!

Priznanje pravice na brezplačno zdravljenje v vseh državnih, samoupravnih in drugih bolnicah z državno subvencijo!

Državno priznanje, ki naj dobi izraza v gradnji sanatorijev v klimatskih, primorskih krajih in zdravih toplicah!

Zgraditev higienskih poslopij za namestitev p. t. t. ustanov in stanovanj za njene uslužbence!

Priznanje posebnega in avtonomnega položaja glavne uprave p. t. t. stroke in donošenje specialnega zakona za stroko in strokovno osebje!

Naša p. t. t. organizacija pokazuje s svoje odkrite socialno-stanovske linije polno aktivnost za napredek stroke in dviganje moralnih karakterjev p. t. t. uslužbencev. S takim vsestranskim ciljem stopa naša strokovna organizacija in njeni člani, ki ne poznajo mej dela, pred najvišje državne funkcionarje s prošnjo, da upoštevajo upravičene zahteve osebja p. t. t. stroke.

Poštni dom bo naša trdnjava, zato podpiši takoi delež!

5. nadaljevanje.

Stanje in potrebe ptt. prometa.

(Referat g. Ivana Mohoriča na gospodarskem kongresu).

III. Brzojavni promet.

V organizaciji brzojavnega prometa ne beležimo od 1924. do 1927. leta v pogledu števila brzojavnih uradov nikakega napredka. Leta 1924. je bilo 1183 državnih telegrafov, a l. 1927. — 1148, torej za 35 manj. Med tem pa se sliši, da obstoji namera, da se še ukine več telegrafov, češ da brzojavni promet stalno pada. Ker ne moremo kontrolirati točnosti takih vesti, se tudi ne moremo spuščati v meritorno razmatranje, mislimo pa, da bi to ne bilo prav. Po našem mnenju bo imel brzojavni promet še vedno dosti močno intenziteto, treba pa je, da se odpravijo nedostatki, ki danes škodljivo vplivajo na to panogo prometa. Med temi nedostatki je treba v prvi vrsti omeniti zakesnitve pri dostavljanju br-

zojavk. Kakor že prej omenjeno, so brzojavke, ki se po cele ure ne morejo dostaviti naslovnikom, ker ni potrebnih služiteljev — raznosačev.

Brzojavka, dostavljena naslovniku s 3 do 5 in še več urno zamudo, izgubi mnogo na svojem značaju, pa se zato poslovni svet poslužuje, kjerkoli more, telefona. Pa tudi pri ekspediciji brzojavk iz posameznih central se javljajo znatna zakesnenja, ker je izredno mnogo državnih in uradnih brzojavk. Število službenih in državnih brzojavk, ki uživajo prednost, znaša po statistiki okrog 25 odstotkov od števila privatnih brzojavk.

Administrativne oblasti imajo navado, da pošiljajo brzojavno mnogo naredb, ki nimajo nikakega nujnega značaja, pa se s tem obremenjujejo obstoječi vodi v znatni meri. Po uradni statistiki je znašala l. 1924. dolžina državne telegrafске mreže pri zračnih trasah 20.042 km, l. 1927. pa samo 18.630, torej za 1412 km manj. Število odpravljenih brzojavk je padlo od l. 1924. od 5,885.269 na 4,182.252. Dohodki pa v tuzemskem prometu niso padli, ampak so se od 26 milijonov dinarjev v letu

1924. povečali do l. 1927 na 28.2 milijonov dinarjev.

Nasprotno pa so v mednarodnem brzojavnem prometu dohodki občutno nazadovali. Od 29.2 milijonov dinarjev so padli na 19.7 milijonov dinarjev, torej za eno celo tretjino. Vsekakor bi bilo potrebno ugotoviti vzroke tega velikega nazadovanja, pa na podlagi rezultata podvzeti mere, ki so potrebne. Dohodki od mednarodnega brzojavnega tranzita, ki dosežajo po statistiki povprečno ca 6 in pol milijonov dinarjev, izkazujejo sorazmerno dokaj veliko stabilnost. No, mislimo, da bi se dali ti dohodki znatno povečati. Zanimivo je, da so narasli dohodki od prejetih brzojavk v mednarodnem prometu od 3.1 milijonov dinarjev v l. 1924. na 6.28 milijonov dinarjev v l. 1927. Nasprotno pa so se zmanjšali dohodki od odpravljenih brzojavk od 20.9 milijonov dinarjev v teku štirih let postopnjeoma na 12.1, pa potem na 9.8, a končno na 6.8 milijonov dinarjev.

Velike neprilike povzročajo mednarodnemu brzojavnemu prometu rigorozni predpisi za uporabljanje mednarodnih brzojavnih kodov. Ljubljanska zbornica je priredila o tem

Regulacija pogodbenih pošt.

V smislu členov 4 in 10 pravilnika o pogodbenih državnih poštah se izvrši letos nova pregrupacija pogodbenih pošt po redih, razredih in stopnjah na osnovi delovnih enot iz let 1928 in 1929. Ker se vrši regulacija vsaka tri leta in so bile pošte l. 1926 po novem pravilniku razvrščene, je to prva regulacija. Razvrstitev je izvršena po stanju od 1. januarja 1930, novi (višji ali nižji) prejemki pa gredo pog. poštarjem šele od 1. aprila 1930 dalje.

Regulacija bo prav lepo izpadla, ker so skoro vse pošte napredovale. Po stanju od 1. januarja 1930 je bilo v področju ljubljanske poštne direkcije 252 pogodbenih pošt. Od teh jih 172 napreduje v višje stopnje oziroma razrede, in sicer 116 pošt v višje razrede, 56 pošt pa v višje stopnje. Neipremenjenih — v istih razredih in stopnjah — ostane 78 pošt, nazadovani pa sta 2 pošti, obe iz 3. reda v 2. red.

Po novi regulaciji bodo prejemali naši pog. poštarji za 326.100 Din na leto več prejemkov kakor doslej. Predlog o zvišanih prejemkih mora potrditi še ministristvo, kateremu je predložila direkcija novo regulacijo pošt dne 15. februarja t. l. Upamo, da dobe nove prejemke že dne 1. aprila t. l. izplačane.

Gotovo bo zanimal tov. pog. poštarje pregled, kako se giblje porast posameznih pošt. Zato objavljamo

Novo razvrstitev v razrede in stopnje:

Sedanji razred	Novi razred	Število pog. pošt	Iz stopnje v višjo stopnjo		Število pošt
V	IV	3	V/2	V/1	1
V	III	2	IV/3	IV/2	7
V	II	1	IV/3	IV/1	3
IV	III	27	IV/2	IV/1	10
IV	II	3	III/3	III/2	12
III	II	27	III/3	III/1	6
III	I	2	III/2	III/1	6
II	I	20	II/3	II/2	2
II	1 red	5	II/3	II/1	3
II	2 red	1	II/2	II/1	2
I	1 red	15	I/3	I/2	3
I	2 red	3	I/2	I/1	1
1 red	2 red	4			
2 red	3 red	2			
3 red	4 red	1			
Skupaj		116			56

Likvidacija 20% kronskih priznanic.

Od dravske finančne direkcije v Ljubljani smo prejeli in objavljamo:

S 15. januarjem 1930 je stopil v veljavo zakon o odvzemu iz prometa in o uporabi potrdil, ki so bila izdana na podlagi čl. 10. zakona o vojni škodi in 20 % kronskih priznanicah. Po tem zakonu bodo sprejemale davčne uprave za odplačevanje davčnih zaostankov na neposrednih davkih in državnih pribitkih do konca leta 1928, navedena potrdila in priznanice namesto gotovine.

Na isti način bodo sprejemala potrdila odnosno priznanice tudi ona občinska oblastva, ki jim je bilo z rešenjem ministra financ poverjeno vknjiženje in izterjavanje neposrednih davkov. Potrdila in priznanice se bodo sprejemale samo one, ki so bile svoj čas izdane.

Ne sprejemajo se »potrdila o neizdanem bonu za reparacije«, ki so bila izdana na osnovi čl. 11. zakona o vojni škodi, pač pa se sprejemajo ona potrdila, ki so bila izdana na osnovi čl. 10. zakona o vojni škodi. Ravno tako se ne sprejemajo za odplačilo dolga niti se ne priznavajo one kronske priznanice, izdane na teritoriju, ki se danes nahaja izven mej naše kraljevine.

Za poravnavo svojih davčnih zaostankov se s temi potrdili in priznanicami lahko okoriščajo ne samo osebe, na katere se glase, marveč vsak drug davčni dolžnik, ki ima take priznanice. Neizkoriščeni ostanek vsote, označen na potrdilu ali na priznanici, ki presega osebni dolg enega prinesitelja odnosno skupni dolg več prinesiteljev omenjenih potrdil in priznanic, se ne bo na noben način več upošteval. Navedenih potrdil in priznanic se ne morejo v nobenem primeru posluževati stranke za poravnavo davka, ki je bil odmerjen za leto 1929, ali kasneje.

Na vsakem potrdilu odnosno priznanici se bo pri davčnem odnosno občinskem oblastvu, ki jih sprejema, vpisala ona oseba, ki se bo z njimi ukoriščala, in sicer lastnoročno, oziroma v primeru nepismenosti, uradnik pred prinesiteljem in pred dvema pričama, in to ime, mesto prebivanja in višina vsote, ki je bila plačana v svrhu poravnave davkoplačevalčevega davčnega dolga.

Na ta način bo mogoče urediti stare davčne zaostanke samo v roku 60 dni, t. j. do vštetelega 17. marca 1930. Po tem roku se ne bodo ta potrdila in te priznanice v to svrhu več sprejemale in tudi se po tem

roku država ne bo smatrala za zavezano, plačati zanje komurkoli in karkoli.

Občinstvo, ki nima davčnih zaostankov do konca leta 1928., se opozarja, da v tem roku proda potrdila odnosno priznanice in da jih lahko svobodno odstopi osebam, ki imajo davčni dolg, a niso v posesti takih potrdil ozir. priznanic.

Iz okrožnice oblastne p. t. uprave.

Obvezna naročba na P. T. Vesnik. (Okr. I/2—1930). Namera ministrskega načelnika g. dr. Soča je sama po sebi gotovo hvale vredna in v interesu napredka p. t. t. stroke ter v interesu strokovnega izobraževanja ptt. osebja. Vendar se vzlic temu ali pa ravno zato ne moremo sprijazniti z mislijo, da bi morali ptt. uslužbenci sami in obvezno plačevati naročnino za službeni organ svojega ministristva. Vse je lepo in prav, toda umestno bi bilo, da bi poštna uprava sama dala priliko, da se njeno osebje strokovno čim bolj izpopolni. Zakaj končno je vendarle v interesu stroke in uprave, ne v interesu osebja, da je to osebje strokovno dobro podkovano. To je načelna stvar, odločilne važnosti pa je materialna stran. Osebje je z raznimi dajatvami in odbitki tako obremenjeno, da ne prenese več niti nekaj dinarjev nadaljnjega odtegovanja. Iz teh razlogov je organizacija poslala glede obligatne naročnine Vesnika svoje odvojeno mišljenje na merodajno mesto.

Obdavčevanje pogodbenih poštarjev. (Okr. I/3—1930). Tolmačenje finančnega ravnateljstva v Ljubljani glede obdavčevanja pog. poštarjev smo objavili tudi že v »Poštnem glasniku« št. 3 od 21. januarja 1930. Ker ne moremo razumeti, da bi se odmerjala pogodbenim poštarjem pridobitina po isti lestvici kakor odvetnikom, zdravnikom, inženjerjem i. t. d., napravi obl. organizacija obširno utemeljeno spomenico v tej zadevi naravnost na g. finančnega ministra.

Kontrola v poštah avtomobilih. (Okr. II/17—1930). Ta odredba bo gotovo prav nemilo zadela predstojnike pošt ob poštah avtomobilskih progah. Saj posel ni tako težak, ampak odiozen in — neplačan. Kako bi pogledali postajenačelniki, ako bi morali na vsaki postaji pregledati vozne listke vseh potnikov. Kjer ni poštenja, tudi kontrola ne zaleže, posebno ne pri avtomobilih, ki se ustavijo, kjer hočejo.

Dostavljanje na dom pri poštah sarajevske obl. p. t. uprave. (Okr. III/23—1930). Že v P. gl. šte. 3. od 21. januarja 1930. smo v tej rubriki omenili, tako težka postaja evidenca

vprašanju anketo in ugotovila, da se na področju poštne direkcije v Ljubljani poslužuje vsega skupaj 12 tvrdk šifriranih brzojavk, a da je v zadnjih letih 16 tvrdk odpovedalo naročnino na tajnopisne brzojavke. Predpisi o uporabljanju kodov datirajo v naši državi iz l. 1924. in ne ustrezajo današnjim potrebam. Treba jih je temeljito revidirati, zmanjšati naročniške pristojbine, kakor tudi razširiti možnost predajanja šifriranih brzojavk na vse potnike in korespondente, ki stojijo v zvezi s firmo, katera uživa to pravico, in tako omogočiti, da se širši poslovni krogi lahko poslužujejo s to važno mednarodno institucijo. Naša prizadevanja v tem pogledu doslej niso imela uspeha. Zato se danes dogaja tudi to, da transmittirajo posamezne tvrdke šifrirane depeše svojim zastopnikom po telefonu, ki pa jih potem odpravljajo dalje. Tako stanje je nevzdržno; na ta način je naša država takorekoč izključena od izkoriščanja mednarodnih brzojavnih kodov, katerih uporaba je v civiliziranem svetu vsesplošna.

Poštni organi nikdar ne opozore pošiljatelja brzojavke na to, da je proga pokvarjena, ta pa se, misleč da je opravil svoj posel, ne

briga dalje, a njegova brzojavka čaka nekaj dni na odpremo. Ravno tako so pogoste pritožbe, da pridejo telegrami v roke naslovniku docela nečitljivi, da izostanejo posamezne besede ali celi stavki, tako da je postal brzojavni denarni promet nesiguren. Še večje so v tem pogledu težave tam, kjer se pišejo brzojavke z roko.

Za izboljšanje brzojavne službe bi bilo od velike važnosti, da se zopet uvedejo nagrade za najboljšo delo, posebno na Hughes aparatih. Take tantieme so se dajale pred vojno z ozirom na naporno službo, kakor tudi zaradi ekspeditivnega in preciznega dela, pa so bile po vojni pri nas ukinitvene. Tantieme morajo biti različne za Morseve aparate in za Hughesaparate.

Končno bi hotel opozoriti na stanje brzojavnih zvez z dalmatinskimi otoki. Podmorski kabli so v zelo izrabljenem stanju, zlasti oni v vodu Brač—Hvar. Pridobitni krogi iz Primorja zahtevajo nabavo novih kablov, da ne bi trpele brzojavke tolikega zakesnenja, kajti zdaj se večkrat zgodi, da pride stranaka z otoka prej v Split s parobrodom, nego njen telegram.

Eden od sovzrokov neprilik v brzojavnem prometu je tudi ta, da je veliko število drogov že preko 30 let starih, pa povzročajo pri vsakem močnejšem neurju prekinitev prometa. Na nekaterih omnibusnih vodih je vključenih preveč vmesnih postaj, katere druga drugi ovirajo delo na večje razdalje. Vsem tem neprilikam se da odpomoči edino na ta način, da se povečajo krediti za vzdrževanje in obnovo brzojavnih prog.

Za brzojavni promet imamo v naši državi po najnovejšem stanju 18.131.378 km mednarodnih brzojavnih vodov in 56.190.766 km sprevodnikov, poleg tega pa še 64.975 km podzemskih kablov in 204.391 podmorskih brzojavnih kablov. Če na kratko resumiramo, bi bilo treba za izboljšanje brzojavnega prometa: povečati materialne kredite za vzdrževanje prog in za izmenjavo starih železnih žic; povečati število osebja na velikih brzojavnih postajah in poštah uradih, da bi se omogočila hitra dostava in odprava brzojavk; izpremeniti predpise o tajnopisnih brzojavkah.

(Nadaljevanje sledi.)

To in ono.

posameznih pošt, katere dostavljajo ene, katere druge in katere vse pošiljke na dom. Ta odredba pa uvaja še posebno razlikovanje, ki bo v praksi marsikje iluzorno. V sarajevski direkciji dostavljajo sedaj na dom vse državne pošte, a iz naslova se ne vidi, ali je izdajna pošta državna ali pogodbeno. Edini zapisnik, kjer je to razvidno, je »Spisek pošta, telegrafa i telefona«, tam so državne pošte zaznamovane s krogom in piko notri (⊙), dočim pogodbene pošte nimajo tega znaka. Zdaj pa nastane druga težava: mnogo vpisov v zapisniku več ne drži, zato: ali imajo pošte natančno popravljen »Spisek pošt, telegrafov in telefonov« po Vesniku? Ali so prečrtale krog pri vseh poštah, ki so bile tekom zadnjega leta devalorizirane? Bojimo se, da ne in zato bo v zaračunavanju dostavnine ozir. obvestnine za pošte v sarajevski direkciji precej napak. Hoteli pa smo s tem opozoriti, kako važno je, da se vse izpremembe v spiskih in uradnih pripomočkih natančno popravljajo.

Navodila za izvajanje mednarodne telefonske službe. (Okr. III/31—1930). Prav isto besedilo v srbsko-hrvatskem jeziku beremo o »Mednarodni telefonski službi« v okrožnicah XLVII/385—1929. in v P. T. Vesniku 1-1930. ter gornja navodila v Okrožnicah III/31. 1930. in v P. T. Vesniku 2/1930., v zvezi končni pripombi: »Ovo objašnjenje biće saopšteno preko P. T. Vesnika«. Gotovo je, da referentu ni prijetno prevajati več strani dolge ministrske odloke, toda saj to ni potrebno, ker izide dotična odredba itak v službenem organu ministrstva, t. j. P. T. Vesniku, zato ne bi bilo potrebno, da se isto besedilo objavlja v dveh službenih organih.

Predsednik OPO odšel v Beograd. Po sklepu 11. odborove seje OPO od 6. marca t. l. je odpotoval predsednik tov. Jakše v spremstvu odborika tov. Pangreta kot zastopnika pog. poštarjev dne 9. marca v Beograd. Specialni namen potovanja je novi pravilnik za pogodbene pošte, ki ga izdeluje min. načelnik g. Futek, na čigar inicijativo je organizacija poslala svoje delegate. Istočasno in v isti zadevi je odpotoval v Beograd tudi predsednik bratske zagrebške organizacije tov. Lalić.

O obnem zboru »Poštnega doma«, ki se je vršil dne 16. februarja, nismo v zadnji številki nič poročali, ker smo nameravali v današnji številki objaviti kratek izvleček zapisnika o obnem zboru in bilanco za poslovno leto 1929. Žal, je moralo to poročilo zaradi pomanjkanja prostora, oziroma drugih aktualnejših člankov danes izpasti, objavimo pa sigurno v prihodnji številki. Danes obveščamo podeželsko članstvo, kateremu morda še niso znane izpremembe, da je dobila zadruga »Poštni dom« za l. 1930. čisto novo vodstvo. Za predsednika je bil izvoljen znani poštovnik delavec »Poštnega doma« in bivš. njegov tajnik tov. Vilko Smerdu, za tajnika tov. Slavko Ljubič in za blagajnika tov. Tomo Pokorn.

Širše konferenec OPO, ki se je vršila dne 23. februarja v Ljubljani, se je udeležilo 25 povabljenih društvenih funkcionarjev in poverjenikov. Trajala je od pol 14. do pol 20. ure in so se pretresala vsa važna vprašanja, ki imajo priti na dnevni red prihodnje glavne skupščine. Največje težkote so se pokazale pri izbihi kandidatur za prihodnje predsedniško in tajniško mesto, ker sta sedanja vodilna funkcionarja izjavila, da na ti mesti več ne kandidirata.

Kateri uradnik (-ca) II. kategorije v Ljubljani bi zamenjal službo s predstojnico drž. pošte IV. reda v prijetnem trgu Dolenjske? Povrnejo

se mu potni stroški. Cenj. ponudbe na uredništvo »Poštnega glasnika«.

Izboljšanje plač francoskim državnim uslužbencem. Ministrski svet na Francoskem je sklenil, dovoliti kredit v znesku 1000 milijonov Din v našem denarju za izboljšanje prejemkov državnih nameščencev. Izboljšanje se je imelo izvršiti šele s 1. januarjem 1930, pa je stopilo v veljavo že s 1. julijem 1929. Kakor utegne biti znano, so bile stare plače francoskih državnih nameščencev valorizirane 5.14 × proti letu 1914, nasprotno so se cene življenjskih potreb proti letu 1914 dvignile samo 4.83 × in obdavčenje 11krat. — V Češkoslovaški republiki so plače valorizirane samo 6 ×, cene življenjskih potreb so poskočile 10 × in obdavčenje 14 ×. — V kakšnih razmerah živi državni nameščenci v Jugoslaviji, je znano. V zadnjih dveh letih so sicer nekoliko padla živila, obleka in obutev je še zmeraj od sila draga, a stanarina je v najslabšem razmerju z dejanskimi cenami stanovanj.

Kovinasti ambulančni vozovi v Franciji. O težki železniški nesreči v Mansu, pri kateri je izgubilo življenje tudi 5 francoskih poštarjev, je naš list že poročal. Ta katastrofa je dala povod, da je francoski parlament izglasoval kredite za nabavo 200 kovinastih ambulančnih vozov. Iz motivnega poročila poslana Ernesta Lafonta posnemamo, da se je od leta 1919 do 1928 zgodilo na francoskih železniških progah 147 nesreč. Pri teh nesrečah je bilo 24 poštnih uslužbencev ubitih, 378 pa ranjenih. Zato je čisto upravičeno začel g. Lafont svoj govor z besedami: »Kakor rudarji morajo tudi ambulančarji izvojevati vse prepočasne izboljšave svoje usode z življenjsko nevarnostjo. Blisk treskajočega vremena za ene, krah trčenja vlakov za druge, zbude šele brezbriznost javnega mnenja in javnih oblasti in drugi dan po taki katastrofi se pokaže najnujnejša skrb...«

SMOKINGE,

žakete, frake in druge plesne večerne toalete izdelujem po najnovejši modi

KRAJEC IVAN

modno krojaštvo, Pred Prulami številka 1

Modna manufakturna trgovina

Fabiani & Jurjovec

LJUBLJANA Stritarjeva ulica 5.

Priporoča se pri nabavi blaga za obleke. Prodaja na obroke potom Gospodarske zadruge poštnih nameščencev.

Cene zmerne. Postrežba točna in solidna.

Fran Škafar, Ljubljana

Rimska cesta št. 16

Telefon št. 2823. Pošt. hran. rač. 18747

Stavbeno in pohištveno mizarstvo.

Zaloga modernega pohištva in ameriške pisarniške rouleaux-oprave.

Zobozdravnik

dr. Lojz Kraigher

specijalist za zobne in ustne bolezni

Ljubljana, Krekov trg 10

sprejema

od 8.—12. in od 3.—6. ure.

Izdelovanje damske in moške konfekcije

ELITE

družba z o. z.

Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Prodaja damske, moške in deške

konfekcije

na debelo in drobno

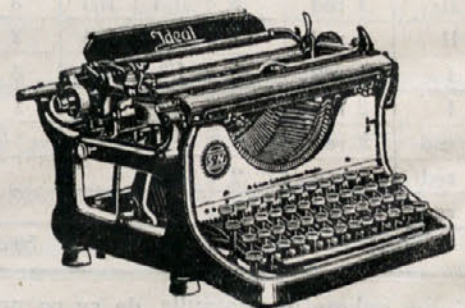
Prvovrstno izvrševanje po meri.

SEMENA

vseh vrst, vrtna in poljska, zanesljiva, dobite pri:

KAROL LOIBNER, Celje

Kralja Petra cesta št. 17 — „Pri Zvoncu“

Prvovrsten, trpežen, lep!

Zahtevajte prospekte!

The Rex Comp.

spec. trgovina za pisalne stroje

Ljubljana

Telefon 2268

Gradišče 10

Tuječ Evgen

LJUBLJANA, Cigaletova ul. št. 1

se priporoča

za prodajo elektrotehn. in tehničnega materiala, žarnic, motorjev, transformatorjev itd.

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA

A. & E. SKABERNE

LJUBLJANA

priporoča največjo izbero češkega in angleškega sukna

Izhaja 1., 11. in 21 v mesecu. Naročnina na leto 24 Din, ozir. 12 Din za pol leta. Oglasi po dogovoru. Čekovni račun št. 11.834.

Rokopise je pošiljati uredništvu »Poštnega glasnika« v Ljubljani, Pred Prulami 1. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravo lista Sv. Jakoba trg 2. Za »Konsorcij Poštnega glasnika« izdaja in urejuje Joško Jakše v Ljubljani. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek v Ljubljani.